

“TARIMDA İTHALAT TEHLİKESİ”

Türkiye tarım sektöründe ihracatçı bir ülke konumundayken AKP'nin iktidar olduğu 2002'den bu yana neredeyse ithalatçı bir ülke konumuna gelmiştir. Türkiye, nohut, mısır, buğday, mercimek, pirinç ve tütün gibi ürünleri ithal etmektedir. Tarımda uygulanan ithalat politikalarıyla birlikte çiftçinin en çok karşı karşıya kaldığı sorun ise yüksek girdi fiyatlarıdır. Türkiye, tarımsal üretimin en önemli girdileri olan tohum, gübre, tarım ilacı ve mazot bakımından dışa bağımlıdır. Dövizdeki artış, üretim maliyetlerini arttırarak üretimi sürdürülemez hale getirmektedir.

Türkiye, tarım konusunda coğrafi ve iklim şartlarının elverişli olması sebebiyle yıllarca dünyada kendi kendine yetebilen 7 ülkeden biri olmuştur. Ancak AKP iktidarıyla birlikte yıllar içinde ithalat artmış ve girdi maliyetlerinin yüksek olması gibi sebeplerle tarımsal üretim, tarım alanları, çiftçi ve istihdam edilen kişi sayısı azalmıştır.

2002'de 26 milyon 579 bin hektar olan tarım arazisi 2019'de 23 milyon 94 bin hektara kadar düşmüştür. Bu duruma göre tarım alanları 18 senede %12,3 azalmıştır. 2008'de 1 milyon 127 bin olan çiftçi sayısı 2019'de 600 bine kadar düşmüştür. Bu veriler, kayıtlı çiftçi sayısında 2008'den bu yana 541 bin 600 azalma anlamına gelmektedir.

TÜİK verilerine göre tarım sektöründe istihdam edilen kişi sayısı ise 2002'de 7 milyon 458 bin kişiye gerilemiştir. Bu da son 18 yılda 3 milyon 301 bin daha az tarım çalışanı anlamına gelmektedir. Tarım sektöründe istihdam edilen kişi sayısının %44 azaldığı ortaya çıkmaktadır.

Tüm bu veriler, tarımda uygulanan neoliberal politikaların bir sonucu olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu tablo beraberinde ithalat politikalarını gündeme getirmektedir. 2002'de 3.7 milyar dolar olan Türkiye'nin tarım ithalatı, 2013 yılına gelindiğinde 16.8 milyar dolara çıkmıştır. 2019 yılına gelindiğinde ise ithalat 11,51 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

➔ Tarım Arazisi / Hektar

2002'de 26 milyon 579 bin hektar
2019'de 23 milyon 94 bin hektar

➔ Çiftçi Sayısı

2008'de 1 milyon 127 bin olan çiftçi sayısı
2019'de 600 bine kadar düşmüştür.

➔ Tarım sektöründe istihdam edilen kişi sayısı

2002'de 7 milyon 458 bin kişi
2020 Şubat ayı itibariyle 4 milyon 157 bin kişiye gerilemiştir.

➔ Türkiye'nin tarım ithalatı

2002'de 3.7 milyar dolar olan Türkiye'nin tarım ithalatı,
2013 yılına gelindiğinde 16.8 milyar dolara çıkmıştır. 2019
yılına gelindiğinde ise ithalat 11,51 milyar dolar

ÇİFTÇİNİN ELİNDE ÜRÜN BEKLERKEN "AKP" 81 MİLYAR DOLARLIK İTHALAT YAPIYOR!

Çiftçiler, ellerinde kalan soğan gibi ürünleri belediyelere satmaya çalışmaktadır.

Tarım ve Orman Bakanlığının 2020 bütçe görüşmelerinde de Türkiye'nin tarımda ithalatçı durumuna düştüğü ortaya çıkmıştı. Buna göre:

- * 1 kilogramlık ihracata karşılık 6 kilogram tarımsal ürün ithal ettik.
- * 2002-2019 yılları arasında 19 milyon 545 bin ton mısır ithal edilip 4,2 milyar dolar döviz ödenmiş durumda.

2 MİLYON 573 BİN TON

ithal pirince

1 milyar 420 milyon dolar

9 MİLYON 873 BİN TON

ithal ayçiçeği tohumuna

5 milyar 68 milyon dolar

17 MİLYON TON

türevleri, ham yağ, rafine yağ, küspe için

11 milyar 750 milyon dolar

ödenmiş durumda!

AKP iktidarında saman ithalatından, canlı hayvan ithalatına kadar hemen her alanda ithalat rekoru kırıldı. 8 milyon baş canlı hayvan, 300 bin tona yakın kırmızı et ithal edildi. Toplamda 81 milyar dolarlık tarımsal hammadde ve ürün ithal ediyoruz, buna karşılık 13 milyar dolarlık tarımsal hammadde ihracatımız var. Öte yandan **2018 yılında tarımsal alandaki toplam borç ise 103 milyar 133 milyon 541 bin TL'ye yükselmiştir.**

<https://www.sozcu.com.tr/2019/ekonomi/tarimda-net-ithalatci-olduk-5452112/>

AKP'nin, hayvan ve tarımsal ürün ithalat politikası bu alandaki ihtiyaçtan kaynaklanmamaktadır. İktidarın bu yönde uyguladığı politikalar esas olarak Türkiye'nin geçmiş dönemlerde tarımın ve çiftçinin aleyhine olan uluslararası birçok anlaşmaya imza atması yer almaktadır. Örneğin, 1994'te imzalan Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) Tarım Antlaşması ve 1999'da IMF'nin stand-by antlaşmaları gibi. Türkiye bu anlaşmalarla tarımda yeni düzenlemelere gideceğinin taahhüdünü verdi. Bunlar arasında destekleme alımlarının daraltılması, mazot, gübre, ilaç gibi girdilerde sübvansiyonların kaldırılması yer almaktadır. Dolayısıyla bu anlaşmalarla özelleştirmenin de önü açılmış oldu. Tarımsal ürünlerle ilgili birçok kurum işlevini yitirdi ve bu kurumların içi boşaltıldı. DTÖ'nün tarımda finansal serbestliği, devletin korumacı politikaların engellediği yaklaşımı, Türkiye'nin buğday başta olmak üzere, pek çok ürününün Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) tarafından stoklanmasını engelledi. Stok, küresel ticaret önünde engeldi. İhtiyaç ithalatla sağlanmalıydı. Dolayısıyla devlet, tarım alanından adım adım çekilerek ülke tarımının özel sermayenin boyunduruğu altına girmesine ve çiftçinin yalnız kalmasına neden olmuştur.

Örneğin, kayısı, fındık ve limonun rakamsal olarak ihtiyaç olmadığı halde ithal edilmesi sadece bağlı bulunulan uluslararası sözleşmeler gerekçe gösteriliyor olsa da aslında bu durum izaha muhtaç düzeydedir.

2015/2016	Üretim Miktarı TON	İthalat Miktarı TON	Ülkeler	Yeterlilik Derecesi
Ayçiçeği	1.637.900	2.798.851	Moldova %55 Bulgaristan %32	%73,40
Arpa	8.000.000	107.351	Fransa %57,33 Danimarka %42,5	%106,50
Buğday	22.600.000	4.109.527	Rusya %59,9	%113,60
Mısır	6.400.000	603.739	Rusya %72,6	%105
Çeltik (Pirinç)	552.000	198.876	Rusya %42 ABD %33	%69,90
Çay	1.327.934	28.000	Sri Lanka %75	%99,20
Kuru fasulye	235.000	53.000	Meksika %24,7 Hindistan %23,3 Kanada %18,2 Arjantin %17,5	%82,60
Nohut	460.000	37.631	Meksika %36,9 Hindistan %25,1	%98,10
İncir	300.600	2.405	Almanya %39 Fransa %18	%603,90
Üzüm	3.650.000	14.303	İran %34 Şili %26 Güney Afrika %20	%141
Domates	12.615.000	11.000	Rusya %65	%110,80

dogrulukpayi.com 2015-2016 Yılları Arası Türkiye'de Bazı Tarımsal Ürünleri İthalat miktarı ve Yeterlilik Derecesi

TARIM ÜRÜNLERİ DIŞ TİCARETİ (STIC) (Milyon \$)

Yıllar	İhracat	İthalat	Denge	İhracat Değişim %	İthalat Değişim %	İthalatın İhracatı Karşılaştırma Oranı %
1996	4.949	4.866	83			101,7
1997	5.470	4.926	544	10,5	1,2	111,0
1998	5.053	4.322	731	-7,6	-12,3	116,9
1999	4.442	3.398	1.044	-12,1	-21,4	130,7
2000	3.856	4.156	-300	-13,2	22,3	92,8
2001	4.349	3.080	1.269	12,8	-25,9	141,2
2002	4.052	3.955	97	-6,8	28,4	102,5
2003	5.257	5.265	-8	29,7	33,1	99,8
2004	6.501	6.059	442	23,7	15,1	107,3
2005	8.309	6.480	1.829	27,8	6,9	128,2
2006	8.634	7.286	1.348	3,9	12,4	118,5
2007	9.769	9.812	-43	13,1	34,7	99,6
2008	11.474	13.038	-1.564	17,5	32,9	88,0
2009	11190	9.631	1.559	-2,5	-26,1	116,2
2010	12.664	12.880	-216	13,2	33,7	98,3
2011	15.279	17.574	-2.295	20,6	36,4	86,9
2012	17.994	16.370	-376	4,7	-6,9	97,7
2013	17.739	16.916	823	10,9	3,3	104,9
2014	18.753	18.060	693	5,7	6,8	103,8
2015	17.444	16.059	1.385	-7,0	-11,1	108,6
2016	16.857	15.638	1.219	-3,4	-2,6	107,8
2017	15.818	16.514	-696	-6,2	5,6	95,8

NOT: STIC 0,1,22,23,24,25,26,29,4 kalemleri

dogrulukpayi.com 1996-2017 Yılları Arası Türkiye'de Tarımsal İthalat ve İhracat hacmi

COVID-19 İLE TARIM İTHALATI FATURASI %58 ARTTI

Covid-19 salgının etkilediği başlıca sektörlerden biri de tarım. Dünya Gıda Örgütü (FAO) salgın başında yaptığı açıklamada, hükümetlerin salgının küresel gıda ticareti ve gıda güvenliği üzerindeki etkilerini azaltmak için ayrıca özen göstermesi gerektiğini vurguladı.

İnsanları evlerine hapseden koronavirüs tarım dış ticaretinde de çok önemli kararların alınmasına neden oldu. Sınırların kapatılması, uçuşların yasaklanması, belirsizlikler, gıda ihtiyacının ülke içinden karşılanmasının önemini artırdı.

Koronavirüs nedeniyle üretim yapılamaması ve stoklama nedeniyle tarım ürünlerinin tırmanan fiyatları neticesinde yılın ilk 2 ayında en çok tüketilen 9 tarım ürününde faturamız değer bazında %58, miktar bazında %72 arttı.

Salgının Türkiye'deki izdüşümüne ek olarak, ithalatçı politikalar sebebiyle buğday ambarı olarak adlandırılan Anadolu ve Mezopotamya toprakları atıl duruma düşürülmüş ve tarımda ithalatçı haline gelmiş durumdayız. Bu yılın ilk 2 ayında buğday ithalatı geçen yıla göre %36 arttı ve 2 ayda 1 milyon 562 bin ton buğday ithalatına 390 milyon dolar ödenmiş durumda.

Ürünler	2019 (Ocak-Şubat)		2020 (Ocak-Şubat)	
	Miktar (ton)	Değer (milyon\$)	Miktar (ton)	Değer (milyon\$)
Buğday	1.147.839	292	1.562.202	390
Arpa	98.293	26,4	368.732	74,4
Mısır	202.530	49,5	695.971	140,6
Çeltik	27.619	9,9	21.235	7,2
Pirinç	14.487	8,8	14.203	5,2
Fasulye	1.878	2,2	2.707	2,8
Nohut	702	788,9	3.541	3,3
Mercimek	44.050	18,7	94.893	38,5
Ayçiçeği (yağlık)	100.710	38,6	251,8	103,2
Ayçiçeği (çerezlik)	16.616	18,3	22.353	24,4
Soya	272.623	103,3	280.994	108,4
Genel toplam	1.927.351	568,7	3.318.698	898,9

sozcu.com.tr 2019-2020 yılları, bazı tarımsal ürünlerin karşılaştırmalı ithalat değer tablosu

COVID-19 VİRÜSÜNE RAĞMEN İTHALAT ARTTI

Koronavirüs sürecinde Rusya, Ukrayna, Kazakistan başta olmak üzere bazı üretici ülkelerin ihracat kısıtlaması uyguladığı hububat ürünlerinde Türkiye'nin ithalatı arttı.

Virüs dinlemeyen ithalat 2020'nin ilk 5 ayında geçen yılın aynı dönemine göre aşağıda belirtildiği üzere ürün bazında önemli oranda arttı. Toprak Mahsulleri Ofisi'nde uzun yıllar genel müdürlük yapan İsmail Kemalolu'nun sahibi olduğu İK Tarımüssü Uluslararası Danışmanlık tarafından Türkiye İstatistik Kurumu verilerine dayanarak yayınlanan "Tarım Ürünleri Piyasa Analiz Bülteni"ne göre bu yılın ilk 5 ayında geçen yılın aynı dönemine göre buğday, arpa, soya, pirinç ithalatında önemli artışlar yaşanmıştır.

“ Mayıs ayı ithalatı ihracattan fazla ”

Mayıs ayında Türkiye'nin tarım ihracatı 1 milyar 224 milyon dolar olurken ithalat 1 milyar 256 milyon dolara ulaştı. Uzun yıllar sonra ilk kez Mayıs 2020'de tarım ürünleri ithalatı aylık bazda ihracattan daha fazla oldu. Pandemi sürecinde zorluklarla boğuşan çiftçi, ekonomik açıdan bir krizle karşı karşıya kalmıştır.

Hububat ürünleri ithalatı (Ocak-Mayıs)

ÜRÜN	MİKTAR (BİN TON)		DEĞER (MİLYON \$)	
	2019	2020	2019	2020
Ekmeklik Buğday	2.900	3.400	726	799
Makarnalık Buğday	428	828	119	250
Soya	1.200	1.300	449	475
Arpa	129	507	34	100
Mısır	1.800	1.500	372	301

2019-2020 Yılları İlk Beş Ay Hububat İthalatı

SAVAŞIN SÜRDÜĞÜ KUZAY SURİYE'DEN HUBUBAT ALIMI YAPILDI

Türkiye buğday ambarı olmasına rağmen, savaşın devam ettiği Kuzey Suriye'den 20 Bin ton hububat ithal ediyor. Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) Urfa Merkez Şube Müdürlüğü denetiminde Suriye'den resmi ve uluslararası ticari anlaşmalara uygun olmayan yollarla hububat sevkiyatı yapıldığı iddia ediliyor.

Fotoğraf: artigercek.com

2018'de TSK ve bölgedeki çetelerin kontrolüne giren Afrin'de yetiştirilen zeytinlerin Türkiye'ye kaçak getirilerek satıldığı iddiaları kamuoyunda geniş bir yankı uyandırmıştı.

AKP iktidarı daha önce de Kuzey Suriye'den el koymak suretiyle 60 bin ton zeytin getirtmişti. Zeytin ve zeytinyağının üreticiliğinde dünya sıralamasında olan Türkiyeli zeytin üreticileri, AKP'nin Afrin'den zeytin getirterek zeytinyağı piyasasının dengesini bozmasının ardından, maddi kayıplar yaşamıştır.

ÇUKUROVA VE HARRAN'A RAĞMEN PAMUK İTHAL EDİLİYOR

2019 Yılında Tarım ve Orman Bakanlığı Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü tarafından açıklanan raporda, pamuk üretimi azalırken, ithalatın arttığı belirtildi.

https://twitter.com/gamze_bozkaya Adana Karataş Pamuk Tarlaları

Pamuk ithal etme ihtiyacının tekstil sektöründe üretimin artmasına bağlansa da böyle bir ihtiyaç karşısında Urfa başta olmak üzere pamuk üretiminin yapıldığı ovalarda pamuk ekim alanlarının daraltılması açıklamaya muhtaç bir durumdur..

İLGİLİLERİN İTHALAT DEĞERLENDİRMELERİ VAHİM TABLOYU DAHA DA NETLEŞTİRİYOR

Şanlıurfa Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı İbrahim Halil Peltek ve Ulusal Pamuk Konseyi (UPK) Başkanı Bertan Balçık pamukun ülkede bitmek üzere olduğu vurgusunu yaparak önlemlerin alınması gerektiğine dikkat çekti.

Fotoğraf: egepostasi.com

UPK Başkanı Bertan Balçık "Pamuk üretimimiz ciddi şekilde yara alacak, dışarıya daha da bağımlı hale geleceğiz. Zaten ithalatımız vardı, bu saatten sonra daha da fazla pamuk ithal etmek zorunda kalacağız. Bunun da zararları görülmeye başlandı. Dışarıya ödediğimiz fatura kabarıyor" dedi.

Şanlıurfa Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı İbrahim Halil Peltek ise "Pamuk sektörü yıllardır aynı sorunları konuşuyor, ancak bir türlü çözüm üretilmiyor. Pamukta istikrarlı fiyat politikamız yok.Yıllardır hep aynı sorunlarla boğuşuyoruz" dedi.

HDP NE DİYOR

* Tarım topraklarının inşaat başta olmak üzere tarım dışı herhangi bir sebeple kullanılması önlenmeli, toprakların erozyon veya kirlilik sebebiyle kaybı engellenmeli, tarım topraklarının her ne amaçla olursa olsun uluslararası sermayenin müdahalesine açılması engellenerek ve Tarımsal SİT (tarım toprakları ve meralar başta olmak üzere) kanunu çıkarılmamalıdır.

* Tarım topraklarının nadasa bırakılması yerine, nohut ve mercimek gibi toprağı zenginleştiren ürünler ile münavebeli ekim yöntemlerinin uygulanması teşvik edilmelidir. Bu şekilde her yıl Nadas'a bırakılan 40 milyon dönüm arazi işlenmiş olacaktır.

* "ÇED olumlu", "ÇED gerekli değildir" kararları yeniden gözden geçirilerek tarım alanlarının, güneş enerji santralleri, maden sahaları ve atık depo sahaları olarak kullanılması engellenmelidir.

* Ülkemizin en önemli toprak kaybı sebeplerinden biri olan erozyonla mücadele çalışmaları etkinleştirilmelidir.

* Tarımsal üretim ve köylülük, piyasanın öngörülemezliğine ve piyasa ilişkilerinin belirleyiciliğine bırakılmamalı, kamusal bir bilinç ve toplumsal yarar hedefiyle tüm süreçler planlanmalıdır.

* IMF, DB, DTÖ gibi uluslararası finans kuruluşlarının ülke tarımı üzerindeki hegemonyasına son verilmelidir. Tasfiye olma eşliğine gelen tarım, yeniden yapılandırılmalıdır.

* Tarımı uluslararası sermayenin egemenliğine terk eden tüm politikalara karşı, özelleştirilen, görev tanımlı değiştirilen

ya da kapatılan tarımsal KİT'ler başta olmak üzere, (Yem Sanayii (YEMSAN), Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü (Tİ-GEM) Türkiye Süt Endüstrisi Kurumu (TSEK), Et ve Balık Kurumu (EBK), Orman Ürünleri Sanayi A.Ş. (ORÜS), Çay Kurumu (ÇAYKUR), Türkiye Gübre Sanayi Anonim Şirketi (TÜGSAS), İstanbul Gübre Sanayi Anonim Şirketi (İGSAŞ) Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. (TŞFAŞ) Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO), Türkiye Zirai Donatım Kurumu (TZDK) gibi kredi, girdi ve fiyat desteği sağlayan kurumlar, kâr odaklı değil kamusal fayda mantığıyla, kamulaştırılarak ilaçta, gübrede ve tohumda dışa bağıllık ortadan kaldırılmalıdır.

* Tarımsal ürünlerin ihracatı ve ithalatı kamu yararı gözetilerek yapılmalı, yüksek kâr getirisi sebebiyle halkın kaliteli ürüne ulaşımını engelleyen ihracat politikalarına veya ithal edilen ürünün yerli üretimi baskılamasına izin verilmemelidir.

* Baklagiller ve tahıllar başta olmak üzere rekolte düşüklüğünün önlenmesi için tarım yapılmayan topraklarda tarımsal faaliyetler teşvik edilmelidir.

* Hayvancılıkta ithalatçı politikalar, yerel üreticileri son derece zor durumda bırakmaktadır. Bu sebeple hayvancılıkta üretim esas alınarak, koyun başta olmak üzere küçükbaş ve büyükbaş hayvancılık politikası takip edilmeli ve bu çalışmalar teşvik kapsamına alınmalıdır.

* Hayvancılığın en temel girdisi olan yem maliyetinin düşürülmesi için yem bitkilerinin üretimi artırılmalıdır. Yemde ithalatçı politikalar yeni kurulacak KİT'lerle ortadan kaldırılmalı ve kendi kendine yeterli bir yem politikası oluşturulmalıdır.

HDP Genel Merkez
Adres: Barbaros Mah. Büklüm Cad. No: 117 06680
Çankaya/Ankara

@HDPgenelmerkezi

www.hdp.org.tr

HALKLARIN
DEMOKRATİK
PARTİSİ